

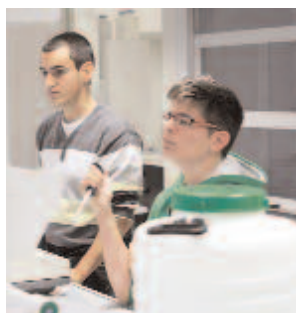


## Jornades de Portes Obertes a la UAB

Un total de 18.850 estudiants de gairebé 400 centres d'ensenyament secundari de tot Catalunya van visitar la UAB durant les Jornades. **PÀGS. 2 i 3**

### L'OLIMPIADA DE BIOLOGIA, A LA UAB

El campus de de la UAB va acollir la II Olimpíada de Biologia de Catalunya, organitzada per diferents entitats que realitzen activitats educatives en el camp de la biologia. S'adreça als estudiants de segon de batxillerat. **PÀG. 7**



### TROBEN L'EMPREMTA DIGITAL EN EL GENOMA

Un grup d'investigadors internacionals, entre els quals hi ha el professor Antonio Barbadilla, de la UAB, ha revelat l'empremta de la selecció natural en el genoma. Els resultats s'han publicat recentment a la revista *Nature*. **PÀG. 9**

### ES RENOVA LA INTRANET DE LA UAB

La intranet de la UAB s'ha renovat amb una versió molt més versàtil i fàcil d'utilitzar que incorpora noves funcionalitats, com ara la consulta del correu electrònic, nous espais d'informació o un cercador. El disseny també s'ha renovat. **PÀG.13**

## Les Jornades de Portes Obertes apleguen prop de 19.000 estudiants al campus

➤ Gairebé 400 centres d'ensenyament secundari visiten la UAB per conèixer-ne l'oferta universitària

La divuitena edició de les Jornades de Portes Obertes a la UAB va aplegar al campus, durant els dies 7, 8 i 9 de febrer, 18.850 estudiants de secundària interessats a conèixer l'oferta acadèmica, les instal·lacions i els serveis de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Durant aquests tres dies es van obrir de bat a bat les portes de les facultats i centres als futurs alumnes de la UAB. Un total de cent cinquanta professors de la Universitat i de les escoles adscrites van fer xerrades informatives de les diferents titulacions. Es van organitzar dues-centes sessions explicatives dels graus, distribuïdes en tres torns (dos de matí, a les 10 h i a les 12 h) i un de tarda (a les 15.30 h). Les titulacions que van despertar més interès entre els alumnes



La sessió de benvinguda als professors de secundària va despertar molt d'interès i va omplir la sala de gom a gom.

de secundària van ser les d'Educació, Economia i Empresa, Biociències, Comunicació, Medicina, Dret, Enginyeria Informàtica i Psicologia. Els alumnes que van venir pertanyien a centres d'ensenyament de diferents poblacions

de tot Catalunya, de les illes Balears i d'Andorra.

Mentres els alumnes assistien a les xerrades informatives a les facultats del campus, els seus professors, van partici-

*(Continua a la pàgina següent.)*



par en una sessió a la sala d'actes de l'edifici de Rectorat adreçada a tots ells. En aquesta conferència, la vicerectora de Política Acadèmica, Montserrat Farell, i el coordinador per a les relacions amb l'ensenyament secundari de la UAB, Jaume Moncasi, van fer un repàs de com funciona l'accés a la universitat i de l'avançament del calendari de preinscripció.

#### DUBTES SOBRE LES PROVES

Les proves de selectivitat van motivar moltes preguntes dels professors de secundària assistents als ponents. Les notes del centre, els exàmens de la fase general, els exàmens de la prova específica, les diferències d'accés entre Batxillerat i CFGS només són algunes de les qüestions que van sorgir.

**Un total de cent cinquanta professors de la UAB van fer alguna de les xerrades informatives sobre els estudis a les facultats i centres**

La Vila Universitària també va obrir les seves instal·lacions als futurs alumnes perquè poguessin conèixer de primera mà els habitatges.

Amb motiu d'aquestes Jornades, la UAB va editar la publicació *Portes Obertes* en paper en format DIN-3, amb informació adreçada específicament a tots aquests futurs universitaris que van venir a conèixer la UAB.



A dalt, una de les xerrades a la Facultat de Medicina.



Les properes cites per promoció de la UAB són el Saló de l'Ensenyament, que enguany tindrà lloc del 21 al 25 de març, i el Dia de la Família, que es farà el dissabte 5 de maig.



### Activitats per divulgar la química, la física i les matemàtiques

El 7 de febrer van finalitzar, amb una participació de gairebé vuit-cents estudiants, les jornades de Química Interactiva, una activitat de l'Any de la Química de la UAB adreçada als estudiants de batxillerat amb l'objectiu de potenciar l'interès per la química com a ciència experimental. Al llarg de les sessions, els joves van entrar en contacte amb l'experimentació en un laboratori de química, i van participar en sessions pràctiques que volien fer-los reflexionar sobre la utilitat d'aquesta disciplina i la feina quotidiana dels químics.

El relleu a la Química el prendrà el cicle «La física: una aventura apassionant», dels Dissabtes de la Física, organitzat pel Departament de Física de l'11 de febrer al 10 de març. En aquesta edició, dues de les sessions commemoraran el premi Nobel de Física d'enguany amb conferències sobre cosmologia: una sobre conceptes bàsics relacionats amb l'origen i l'evolució del cosmos, i una altra per explicar el descobriment de l'energia fosca i el futur desbocat de l'univers, premiat amb el Nobel de Física de 2011.

Per la seva banda, el Departament de Matemàtiques de la UAB organitza, a partir del 10 de març, els Dissabtes de les Matemàtiques. Per celebrar l'excel·lent acollida del doble grau de Física i Matemàtiques, la primera sessió serà un dissabte conjunt de la Física i les Matemàtiques, en el qual s'impartiran dues xerrades divulgatives de les dues branques científiques. Jaume Llibre, professor del Departament de Matemàtiques, oferirà «Una visió breu de l'univers». El conferenciant del Departament de Física serà Ramon Miquel i la xerrada tractarà d'«Un univers desbocat: l'acceleració de l'expansió de l'univers».

Els Dissabtes de les Matemàtiques restants tindran lloc els dies 17 de març i 14, 21 i 28 d'abril de 2012, i tractaran de les matemàtiques de l'atzar, de les matemàtiques a l'epidemiologia, als jocs topològics i a la papiroflèxia.



## Una cinquantena d'estudiants de la UAB elaboren propostes per a les institucions de la Unió Europea

➤ Aquesta ha estat una iniciativa que vol incentivar la implicació dels joves en l'acció de la UE

El 30 de gener, una cinquantena d'estudiants de la UAB van debatre sobre la desocupació dels joves qualificats i van elaborar propostes per a les institucions de la Unió Europea. Aquesta activitat s'adscriu dins del projecte «Five ideas for a younger Europe», una iniciativa del Parlament Europeu i del Consell Econòmic i Social Europeu que vol incentivar la implicació dels joves en l'acció de la UE.

L'objectiu és copsar què pot fer la UE per la joventut en diferents àmbits; la UAB, l'única universitat espanyola implicada en el projecte, es va encarregar del tema de la desocupació entre els joves amb una alta qualificació. De totes les propostes recollides en universitats i



D'esquerra a dreta, Blanca Vilà, Josep Maria de Dios, Anna Maria Darmanin i Gianni Pittella, durant la jornada.

altres institucions d'arreu d'Europa, s'escolliran les cinc millors i es tramitaran com a propostes legislatives del Parlament Europeu i com a opinions emeses pel Consell Econòmic i Social.

### INTERVENCIONS

A la jornada, van intervenir-hi Gianni Pittella, vicepresident del Parlament Europeu, i Anna Maria Darmanin, vicepresidenta del Comitè Econòmic i Social

Europeu, que van encoratjar el debat i van subratllar que l'objectiu és «escollar i donar respostes». Josep Maria de Dios, degà de la Facultat de Dret, va plantejar el «repte» de proporcionar als joves «d'una carrera professional en consonància amb els seus coneixements i il·lusions». I Blanca Vilà, directora de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus, va agrair l'elecció de la UAB com a «punt de referència de la joventut europea».

PREMIS

### María Josefa Yzuel, investida doctora *honoris causa*

La Universitat Miguel Hernández (UMH) d'Elx va investir doctora *honoris causa* la professora emèrita de la UAB María Josefa Yzuel, per la seva trajectòria acadèmica, la seva activitat investigadora i la seva producció científica en el camp de l'òptica. L'acte d'investidura va tenir lloc el 27 de gener. Yzuel va rebre el doctorat a proposta del catedràtic d'Òptica de la UMH, Ignacio Moreno Soriano. Yzuel és doctora en Ciències per la Universitat de Saragossa, va fer un postdoctorat a la Universitat de Reading (Regne Unit), va ser catedràtica d'Òptica a la Universitat de Granada i, el 1983, va obtenir una càtedra al Departament de Física de la UAB.



### La professora Mercè Izquierdo, Premi Ramon Fuster

Mercè Izquierdo, professora emèrita del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals de la UAB, va rebre, el 26 de gener, el Premi Ramon Fuster. Aquest guardó, que concedeix el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, va ser instituït el 1979 en memòria del primer degà de la institució elegit democràticament, Ramon Fuster. El premi es concedeix als col·legiats que s'han distingit en el món educatiu i cultural. Mercè Izquierdo és la coordinadora del GI-IDES Disseny de Problemes per als Nous Graus de Ciències i Enginyeria.



### Minkang Zhou, entre els deu directius xinesos més influents

Minkang Zhou, professor del Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB, ha estat escollit un dels deu directius xinesos més influents d'Espanya, segons una selecció del diari *Expansión*, que ha destacat el «pes considerable» de Minkang entre la important comunitat xinesa de Catalunya i el seu paper com a director del màster oficial de la UAB Unió Europea-Xina: Cultura i Economia. Minkang ensenya llengua xinesa al grau d'Estudis d'Àsia Oriental de la UAB i fa docència en diversos màsters. A més, el professor Zhou ha estat director de l'Institut Confuci de Barcelona.



## La UAB promourà l'educació superior entre els col·lectius desfavorits a l'Amèrica Llatina

➤ La UAB participa amb dos projectes en el programa de cooperació Alfa III de la Comissió Europea

L'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO), del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB, encapçalat pel professor Joaquín Gairín Sallán, coordinarà «L'accés i l'èxit acadèmic de col·lectius vulnerables en entorns de risc a l'Amèrica Llatina», un dels projectes aprovat en el marc de la convocatòria Alfa III de la Comissió Europea. El projecte, amb un pressupost d'1.123.827 €, dels quals la CE finançarà 899.062 €, es desenvolupa en col·laboració amb dotze universitats i onze institucions més d'un total de 22 països.

L'objectiu principal és la millora dels nivells d'inclusió i permanència de col·lectius poc afavorits o vulnerables a les universitats de l'Amèrica Llatina. Amb aquesta finalitat, s'afavorirà l'accés i la permanència d'aquests col·lectius en ins-



titucions d'educació superior (IES); es contribuirà al desenvolupament de la inclusió a les IES; i es promouran xarxes institucionals centrades en la inclusió universitària.

L'Observatori per a la Igualtat de la UAB també participa en el programa de la Comissió Europea com un dels socis del projecte «Mesures per a la inclusió

social i l'equitat en institucions d'educació superior a l'Amèrica Llatina (MISLE-AL)», liderat per la Universitat Lliure de Berlín (Alemanya). El projecte, que té quinze socis de diverses universitats de l'Amèrica Llatina i d'Europa, té com a objectiu contribuir a millorar les estratègies i els mecanismes d'accés, com també les condicions de permanència i mobilitat de les persones pertanyents a grups poc afavorits o vulnerables de dotze IES de l'Amèrica Llatina. El projecte té una subvenció de 2.448.922 € per a un pressupost total de 3.103.830 €

Alfa és un programa de cooperació entre institucions d'educació superior de la Unió Europea i l'Amèrica Llatina. L'última fase del programa, Alfa III, té com a objectiu promoure l'educació superior a l'Amèrica Llatina per contribuir al seu desenvolupament econòmic i social. El programa pretén contribuir al procés d'integració regional mitjançant la creació d'una àrea comuna d'educació superior a la regió i el desenvolupament de sinergies amb la Unió Europea.

## Comunicat de l'Equip de Govern davant les destrosses durant la vaga

Al llarg dels dies 29 de febrer i 1 de març, l'activitat habitual de la Universitat Autònoma de Barcelona es va veure afectada per la convocatòria de vaga. El dijous 1 de març, un grup d'unes 150 persones va protagonitzar actes molt violents dins del campus de Bellaterra. Davant d'aquests fets, l'Equip de Govern de la Universitat va elaborar un manifest amb els punts següents:

–La condemna absoluta dels actes vandàlics protagonitzats per una minoria de membres de la comunitat universitària, que van trencar i malmetre part del patrimoni de la Universitat, a més de posar en perill la seguretat de la comunitat universitària.

–La intenció de presentar una denúncia davant dels Mossos d'Esquadra contra les persones que van destrossar el patrimoni de la UAB, per tal de demanar danys i

perjudicis i rescabalar els costos de la seva reparació.

–L'ús de la violència deslegítima qualsevol reivindicació en favor d'una universitat pública i de qualitat i és una línia vermella que no es pot traspasar en cap cas. A més, els violents perjudiquen greument la imatge de la universitat pública catalana, que és tot el contrari del que, en teoria, defensen.

–L'Equip de Govern comparteix la preocupació de tota la ciutadania pels ajustos pressupostaris que afecten tots els àmbits de la vida pública del nostre país, i en concret les universitats, però considera que les protestes violentes que afecten els drets laborals, el dret a l'estudi i els béns públics no són de cap manera justificables, i per això emprendre totes les accions legals que consideri oportunes.



## BREUS

## Suport psicològic als afectats del *Costa Concordia*

Els afectats per l'enfonsament del vaixell Costa Concordia poden rebre suport psicològic de la Unitat de Trauma, Crisi i Conflictes de Barcelona (UTCCB), creada per la UAB i el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC), segons s'ha acordat amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Com a especialistes en atenció i suport psicològic a persones afectades per episodis d'estrès agut i/o traumàtic, la UTCCB ofereix un servei d'orientació i atenció a les persones afectades. Segons aconsellen des de la Unitat, l'aplicació d'aquestes pautes els primers set dies fa disminuir en més d'un 70 % la probabilitat que aquestes persones quedin afectades per la síndrome d'estrès posttraumàtica (PTSD), que és un dels trastorns per ansietat amb major prevalença en la població, segons els estudis de l'OMS. En el cas que necessitin una atenció especialitzada, es derivaran a la xarxa sanitària pública de salut mental. La UTCCB posa a disposició d'aquestes persones afectades un telèfon d'atenció gratuïta, finançat per la UAB, que dona servei a tot l'Estat 24 hores al dia, 365 dies l'any: 900 101 580. La UTCCB és el primer centre especialitzat en trauma de l'Estat espanyol.

## Dimiteix el vicerector de Política Econòmica i d'Organització

El vicerector de Política Econòmica i d'Organització, Joan Gómez Pallarès, va presentar, el 25 de gener, la seva dimissió com a membre de l'equip de govern de la UAB. En la seva carta de dimissió, dirigida a la rectora Ana Ripoll, Gómez Pallarès va al·legar: «Cal prendre mesures molt més dràstiques del que estem fent com a equip de govern, i [...] no hem fet tot el que podíem per gestionar la crisi que ens venia a sobre, sobretot el pressupost de 2011». Sobre l'aplicació del pressupost de 2012, afirma: «Hem tingut la possibilitat de començar a fer un estalvi molt important per a la supervivència de l'estructura de la UAB, que sortia de la no-renovació d'una part de contractes de professors associats no estructurals que s'han de signar per al segon semestre». Finalment, Gómez Pallarès va anunciar la seva intenció de «construir una alternativa de candidatura al Rectorat de la UAB». La rectora va cessar en les seves funcions el vicerector i va assumir personalment les funcions d'economia.

## La futura seu de l'ICTA i de l'ICP, reconeguda arquitectònicament

➤ El principal web de debat sobre arquitectura de parla hispana premia l'edifici, que es construirà al campus

El futur edifici que acollirà l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) i part de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICP) ha estat reconegut un dels millors projectes arquitectònics del 2011 per Plataforma Arquitectura, el principal web de debat sobre arquitectura de parla hispana i un dels més visitats del món.

La futura seu de l'ICTA i de l'ICP ha estat desenvolupada pels estudis H Arquitectes i dataAE, que van guanyar el primer premi en el concurs que es va fer a mitjan 2011 amb el projecte *Adaptable*. L'edifici, amb una superfície de 7.500 metres quadrats, s'ubicarà al costat de l'edifici Eureka, davant de l'Autopista AP-7, i constituirà un referent d'arquitectura sostenible.



L'edifici va ser concebut per assolir el màxim grau d'eficiència energètica, amb una façana exterior que funcionés com un hivernacle i regulés les condicions climàtiques. Els arquitectes van dissenyar una infraestructura gairebé cúbica, totalment reversible, desmuntable i flexible als canvis d'ús, amb una façana semitransparent –amb tecnologia d'hivernacle– i vegetació a l'interior.



## La UAB, present a *Mestres i Boscos* de TV3

El 31 de gener, a les 22.30 h, TV3 va estrenar el programa *Mestres*, que en el primer capítol va tractar la formació de futurs docents a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, i en el qual van intervenir la degana, Rosa Maria Pujol, i la vicedegana, Àngels Campà. Aquest és un programa centrat en la feina diària i en l'experiència professional dels mestres i professors d'educació infantil, primària i secundària a Catalunya. Cadascun dels

deu capítols abordarà un aspecte del món educatiu: la vocació de docent, l'èxit i el fracàs educatiu, la convivència, la incorporació de les noves tecnologies...

D'altra banda, TV3 va estrenar dissabte al vespre *Boscos*, un programa de tretze capítols, guiat pel professor de la UAB Martí Boada, que mostrarà els diferents tipus d'arbres i de boscos que hi ha a Catalunya. Martí Boada és professor del Departament de Geografia de la UAB.

# El campus de la UAB a Bellaterra acull l'Olimpiada de Biologia



Després de la fase general, els quinze primers alumnes es van classificar per a la prova pràctica.

## La segona edició d'aquestes jornades va tenir lloc a les facultats de Ciències i de Biociències

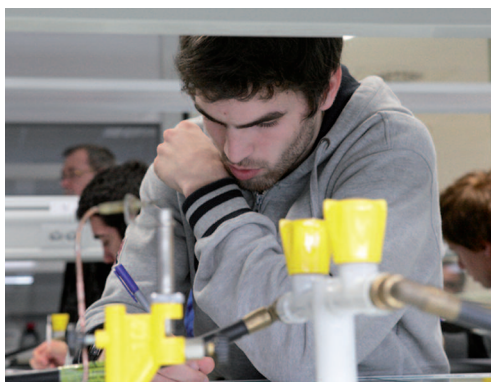
El dia 11 de febrer, la UAB va acollir la II Olimpiada de Biologia de Catalunya (OBC), organitzada per diferents universitats, entitats culturals i associacions de Catalunya que realitzen activitats educatives o de recerca en el camp de la biologia.

La jornada va tenir lloc a les facultats de Ciències i de Biociències i va constar d'activitats paral·leles, com ara xerrades informatives i de divulgació científica. Es tracta d'una activitat educativa que té per objectiu estimular l'interès del jovent en les ciències de la vida i també premiar el seu esforç. Va adreçada a tots els estudiants de segon curs de batxillerat de Catalunya que cursen la matèria de biologia.

En la fase general, els participants van respondre un qüestionari sobre biologia i

els quinze primers es van classificar per a la prova pràctica, que es va fer als laboratoris integrats de la Facultat de Biociències de la UAB el mateix dia 11 a la tarda. Els cinc guanyadors participaran a la fase estatal de l'olimpiada, que tindrà lloc a Múrcia del 22 al 25 de març. Els classificats són Jaume de Dios (medalla d'or), Marta Blanco (medalla de plata), Xavier Hernández (medalla de bronze), David Boada i Albert Garriga. La proclamació dels guanyadors i el lliurament de premis van tenir lloc el dimarts 21 de febrer a l'Institut d'Estudis Catalans. Més endavant, els primers classificats a nivell estatal passaran a la fase internacional que se celebrarà Singapur.

L'Olimpiada no és tan sols una prova per superar sinó que també va incloure diferents actes paral·lels, com una xerrada de divulgació sobre els dinosaures per als acompanyants i una xerrada informativa sobre els graus de biociències a les universitats catalanes, a més d'un esmorzar per als participants per tal d'estimular la coneixença i l'intercanvi d'idees.



Diferents instal·lacions de la UAB van acollir les proves i activitats de la II Olimpiada de Biologia.

### BREUS

## Estudis conjunts de la UB i la UAB sobre Diplomàcia

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, el rector de la UB, Dídac Ramírez, i el director del Centre d'Estudis Internacionals (CEI), Antoni Millet, van signar el 26 de gener un conveni que consolida la creació del màster de Diplomàcia i Funció Pública Internacional com a títol propi. Aquests estudis, promoguts per la Fundació CEI, amb el suport del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació, s'han posat en marxa el curs 2011-2012. El màster té l'objectiu de formar professionals altament qualificats en matèria de diplomàcia, diplomàcia corporativa, funció pública europea i funció pública internacional. Les classes són bilingües (anglès i castellà) i les imparteixen experts en la matèria, tant acadèmics com funcionaris internacionals, diplomàtics i d'altres. La formació s'adquireix per dues vies: d'una banda, mitjançant un programa teòric intensiu que es du a terme a la seu del CEI durant un semestre. De l'altra, mitjançant pràctiques curriculars, durant un període de quatre a sis mesos, en organitzacions internacionals de la Unió Europea.

## La UAB acull la Universitat dels Nens i les Nenes

La UAB va acollir, el 6 de febrer, la Universitat dels Nens i les Nenes, un projecte que apropa l'educació superior a centenars d'alumnes de cinquè de primària. Organitzat per les vuit institucions de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), té per objectiu familiaritzar l'alumnat de primària amb l'educació superior i la investigació que s'hi duu a terme per fomentar les vocacions científiques. A la UAB, l'activitat va tenir lloc a la Facultat de Veterinària i es va organitzar amb la implicació de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE). Hi van participar 125 alumnes de tres escoles vallesanes, ubicades a Sabadell, Rellinars i Sant Llorenç Savall. Els tallers, dirigits per docents i investigadors de la Universitat, van incloure, entre d'altres, la visita a la granja de la Facultat per conèixer de primera mà els mètodes de reproducció assistida del ruc català, en perill d'extinció, i per aprendre com és una dieta saludable i què contenen els aliments que s'ingereixen. Aquesta jornada és la tercera de L'Escola a la Universitat, la principal acció que es desenvolupa en el marc de la Universitat dels Nens i les Nenes. La UAB té previst organitzar una nova jornada el 22 de maig, també a la Facultat de Veterinària.

## Els estudiants ja poden consultar les notes per telèfon mòbil



Les dades acadèmiques es poden consultar en els dispositius mòbils que tinguin el sistema Android

Els estudiants de la UAB poden consultar els seus expedients acadèmics en dispositius mòbils que tinguin el sistema operatiu Android gràcies a l'aplicació «Consulta de notes», desenvolupada per l'empresa SIGMA Gestión Universitaria.

Així doncs, els estudiants poden accedir gratuïtament a les dades acadèmiques de totes les assignatures a les quals estan matriculats a través d'una pantalla d'identificació d'usuari personal. La consulta és ràpida, fàcil i còmoda.

L'aplicació repassa les assignatures en què s'ha matriculat l'alumne i assenjala la convocatòria, la data de qualificació i la qualificació. Alhora, seleccionant una assignatura, n'apareix el detall incloent-hi la qualificació, la data, la convocatòria, els crèdits, el tipus d'assignatura, i la data, l'hora i el lloc de la revisió d'examen. En una segona fase, és previst d'afegir-hi la consulta de qualificacions des de dispositius mòbils amb el sistema operatiu iOS (iPhone i iPad).

L'empresa SIGMA Gestión Universitaria, responsable de crear i fer el manteniment del programari de deu universitats espanyoles, ha ideat l'aplicació «Consulta de notes» per tal que els estudiants puguin accedir a les dades acadèmiques de totes les assignatures de les quals estiguin matriculats a través d'una pantalla d'identificació d'usuari personal. L'aplicació és gratuïta per als estudiants i es pot obtenir al mercat electrònic d'Android.

La UAB, en col·laboració amb SIGMA, es troba immersa en un procés de canvi tecnològic per modernitzar els seus processos administratius i de tramitació. L'accés dels seus alumnes a la informació, tant des del campus virtual com ara mitjançant el mòbil, és un element clau en la seva aposta per la modernització tecnològica.

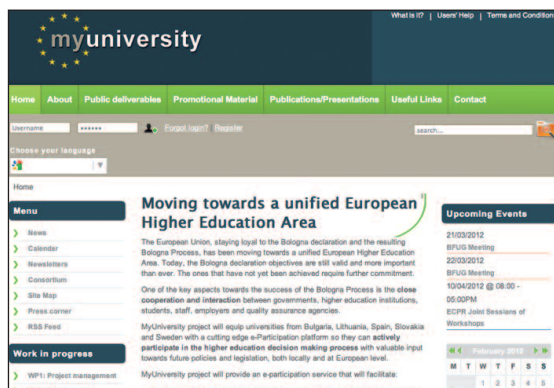
## BREUS

### Congrés Europeu de TIC en l'educació i en la societat

Entre l'1 i el 3 de febrer, va tenir lloc, a les facultats de Geografia i Història i de Filosofia de la Universitat de Barcelona, el III Congrés Europeu de Tecnologies de la Informació en l'Educació i en la Societat: una Visió Crítica, organitzat conjuntament per les universitats de Barcelona, Autònoma de Barcelona, Girona, Lleida, Vic, Oberta de Catalunya i Rovira i Virgili. La trobada va reunir experts internacionals que van analitzar els nous contextos culturals i educatius derivats del desenvolupament de les tecnologies digitals en un món globalitzat; van reflexionar sobre la incorporació de les TIC en els processos d'ensenyament i aprenentatge i sobre els canvis metodològics associats al seu ús i el seu impacte en les pràctiques educatives; van debatre quin ha de ser el paper de les polítiques educatives en la promoció de la innovació i la millora de l'educació, i van repassar la formació digital dels diferents actors implicats en el sistema educatiu. L'acte d'inauguració institucional va ser la xerrada «Repensar les competències: una perspectiva europea», de Xavier Prats, director general adjunt d'Educació i Cultura de la Comissió Europea. Després, es van fer diferents conferències, trobades amb els ponents, la taula rodona «Looking to the future» i les sessions de discussió «El sistema educatiu necessita un *reset*?», «En educació amb TIC, estem posant el rellotge digital marxa enrere?» i «Quina educació, per a quina societat?».

## EL WEB

[www.myuniversity-project.eu/](http://www.myuniversity-project.eu/)



Un grup de catorze universitat europees, entre les quals hi ha la UAB, ha posat en marxa el portal MyUniversity, que té com a objectiu fomentar la participació en la presa de decisions en l'educació superior. Un dels aspectes clau per a la creació d'un espai europeu d'educació superior unificat ha de ser l'estreta cooperació i la interacció entre governs, institucions d'educació superior, estudiants, professorat, personal d'administració i serveis, i agències de garantia de qualitat. Per aquest motiu, s'ha endegat aquest projecte, que inclou una plataforma de participació transparent i fàcil d'utilitzar. En una primera etapa, MyUniversity contribuirà a enriquir el procés de presa de decisions a través dels debats generats a les diferents plataformes universitàries. A partir de març de 2012, els debats podran traspasar fronteres a través d'un portal global. En aquest projecte, hi participen universitats de Bulgària, Lituània, Eslovàquia, Suècia i Espanya.



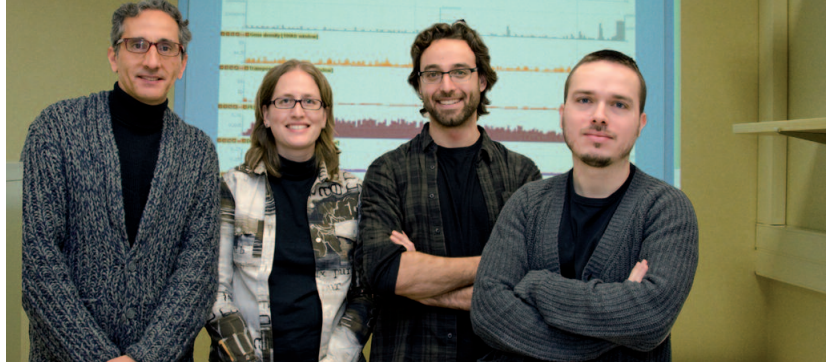
## RECERCA

## Un grup d'investigadors revelen l'empremta de la selecció natural en el genoma

➤ Els resultats d'aquest projecte internacional, en què ha participat la UAB, s'han publicat a *Nature*

Els primers resultats del projecte internacional The *Drosophila* Genetic Reference Panel, publicats recentment a *Nature*, tracen per primera vegada el mapa detallat de l'empremta de la selecció natural al llarg de tot el genoma de l'organisme model de la genètica, *Drosophila melanogaster*.

Per poder analitzar la relació entre gens i fenotip, el projecte, en què ha participat el professor de la UAB Antonio Barbadilla com a un dels investigadors principals, ha obtingut la seqüència completa del genoma de 168 línies procedents d'una mateixa població de *Drosophila melanogaster* (la mosca de la fruita, una espècie model d'estudi en genètica). Les línies les pot consultar qualsevol científic interessat a estudiar la base genètica d'un fenotip. Es tracta d'una «biblioteca vivent» en condicions de laboratori, que permet analitzar la relació entre les variacions en



Grup de Bioinformàtica de la Diversitat Genètica de la UAB. D'esquerra a dreta: Antonio Barbadilla, Sònia Casillas, Miquel Ràmia i David Castellà.

el genoma i els trets observables dels individus, amb una potència estadística sense precedents. La detecció dels efectes genètics en el fenotip permetrà conèixer l'arquitectura genètica de malalties hereditàries.

Per estimar, emmagatzemar, gestionar i visualitzar totes les dades de variació en els genomes, els investigadors del Grup de Bioinformàtica de la Diversitat Genètica de la UAB, en col·laboració amb el grup de Genòmica Comparada i Bioinformàtica, que dirigeix el catedràtic de la UB Julio Rozas, han implementat un

nou navegador per a dades de genòmica de poblacions: *Population Drosophila Genome Browser* (PopDrowser). El navegador representa gràficament tota la informació extreta de les seqüències genòmiques, incloent-hi les seqüències d'ADN, les anotacions genòmiques i les estimes de diversitat nucleotídica; i calcula diversos tests estadístics per determinar l'efecte de la selecció natural a escala nucleotídica. El navegador es descriu en un article publicat en línia a la revista *Bioinformatics* i es pot consultar a <http://popdrowser.uab.cat>.

## Innovació per estudiar la infertilitat masculina

La UAB ha patentat una innovació per precisar d'una manera senzilla, econòmica i fiable la infertilitat d'un individu mitjançant l'estudi de l'estrès oxidatiu dels espermatozoides, un paràmetre poc estudiat fins ara. El mètode ha estat desenvolupat per Jordi Benet i Agustí Garcia Peiró, professor i investigador de doctorat, respectivament, de la Unitat de Biologia Cel·lular i Genètica Mèdica.

La infertilitat masculina requereix una anàlisi exhaustiva de l'esperma per saber què origina el problema del pacient. Els principals paràmetres que s'estudien són

la concentració, la mobilitat i la morfologia espermàtica, però recentment s'ha començat a considerar un nou paràmetre, la fragmentació de l'ADN espermàtic. L'estrès oxidatiu dels espermatozoides és el responsable principal d'aquesta fragmentació. La innovació més important del mètode consisteix en una nova formulació del medi d'anàlisi que permet estudiar els espermatozoides de manera més precisa i minimitzar els falsos positius d'estrès oxidatiu.

Per oferir un servei de diagnòstic amb el nou mètode s'ha creat l'empresa deri-

vada CIMAB (Centre d'Infertilitat Masculina i Anàlisi de Barcelona), que centrarà la seva activitat a determinar el potencial fèrtil d'un individu a partir de diferents mètodes d'anàlisi i oferirà els seus serveis a especialistes en infertilitat, com ara ginecòlegs, uròlegs, andròlegs, clíniques de reproducció i bancs d'esperma. L'emprenedor al capdavant d'aquest servei és Agustí Garcia Peiró.

Actualment, el 15 % de les parelles en edat de procrear són infèrtils i en el 50 % dels casos el factor masculí hi és present.

## Gabinet de Recerca d'Història Social i Obrera

➤ Els investigadors tenen com a principal objecte d'estudi les condicions de vida i el treball del proletariat

La UAB és una de les poques universitats de l'Estat que fa docència i recerca específica sobre el moviment obrer. Pionera i mantenidora d'aquests estudis, té en el Gabinet de Recerca d'Història Social i Obrera (GRHISO), del Departament d'Història Moderna i Contemporània, un dels seus baluards més actius i fructífers, tant en l'àmbit de l'ensenyament com de la investigació. Tot i que el concepte s'ha ampliat encabint-hi també els moviments socials, els investigadors del GRHISO tenen com a principal objecte d'estudi les condicions de vida i treball del proletariat, des de finals del segle XVIII fins a l'actualitat.

### EL NAIXEMENT DEL GRUP

El naixement del grup va tenir lloc després del Col·loqui Internacional Revolució i Socialisme, organitzat per professors i investigadors de la UAB, i de la col·laboració d'alguns dels seus membres en l'obra *Història gràfica del moviment obrer a Catalunya* (Barcelona: Diputació de Barcelona, 1989). Al llarg dels anys, els investigadors del grup han participat en l'organització d'esdeveniments diversos, com el recent Congrés Internacional per Catalunya i la República. La Guerra d'Espanya en la Guerra Civil Europea, l'any 2011. També participen en jornades i conferències nacionals i internacionals, moltes amb grups de recerca de la mateixa Universitat, com ara el GERD (Grup d'Estudis sobre República i Democràcia), al qual pertanyen també alguns membres del GRHISO.

Gestionat pels professors Francesc Bonamusa i Joan Serrallonga, el GRHISO l'integren a la nostra universitat vuit professors, com també un nombre variable d'investigadors formats o en formació. La majoria dels membres imparteixen docència tant en els estudis on hi ha un itinerari d'assignatures sobre els moviments socials, com a segon i tercer cicle.

L'activitat de recerca del GRHISO s'ha vist reforçada l'any 2011 amb l'establiment de convenis de col·laboració amb dos dels arxius més importants de Catalunya per a l'estudi del moviment obrer i de la Guerra Civil Espanyola: l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià, al monestir de Poblet, i l'Arxiu Tobella de Terrassa. A més, des que es va crear, el grup ha formalitzat convenis amb institucions de referència internacional, com la Fondazione Giangiacomo Feltrinelli (Milà), l'Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedennis (Amsterdam), que conserva una part important del fons documental de la CNT, com també amb diverses entitats de població on el moviment obrer ha esdevingut clau en la seva història.

Aquestes col·laboracions han fructificat al llarg dels anys en l'elaboració de treballs de recerca, projectes i direcció de tesis doctorals. Destaquen, entre d'altres, l'estudi «Història social de Sant Adrià de Besòs, segles XVIII-XX», fet per Just Casas i Manuel Márquez; «Los trabajadores en España: condiciones de vida, organización del trabajo y conflictividad, 1900-1982», realitzat per Francesc Bonamusa, Joan Serrallonga i Just Casas; i «De Wad-Ras a Alhucemas: la respuesta social a la colonización española de Marruecos (1860-1925)»; els dos últims amb finançament estatal. A més, els membres del GRHISO són autors de nombroses publicacions en forma de llibres, articles i conferències.



### «Viure en guerra», un projecte estrella

Un dels projectes més importants actualment del GRHISO és «Viure en guerra: vida, treball i conflictivitat social en la zona lleial a la República, 1936-1939». Finançat per l'antic Ministeri de Ciència i Innovació i amb una durada de dos anys (2010-2012), té com a objectiu estudiar les condicions de vida i treball i la conflictivitat en les zones de la rereguarda republicana, com també la manera en què es va organitzar Catalunya per hostatjar el milió de refugiats de guerra que va arribar de la resta de l'Estat durant el conflicte.

La finalitat és complementar la recerca realitzada fins ara, centrada bàsicament en el front bèl·lic i el seu entorn. Així, diuen els investigadors, es podrà establir un model comparatiu entre cada zona i estudiar la dinàmica i l'organització militar de l'exèrcit republicà,

sobretot pel que fa a la subsistència de la tropa i les seves condicions materials.

Els acords signats el 2011 amb l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià i amb l'Arxiu Tobella permetran treure a la llum nova documentació de referència per aprofundir en l'estudi d'aquesta matèria i observar també totes les dinàmiques i canvis que van tenir lloc en relació amb el moviment obrer a la zona lleial a la República.

Per donar a conèixer els resultats de la recerca, el projecte, orientat tant a la investigació com a la docència, disposa del web següent: [grupsderecerca.uab.cat/vidaguerra/](http://grupsderecerca.uab.cat/vidaguerra/). Al projecte, hi treballen quatre investigadors del GRHISO: Joan Serrallonga (investigador principal), Manuel Santirso, Just Casas i Josep Puy.

## Nou sistema per conservar líquids a temperatura ambient

➤ És una investigació liderada per investigadors de la UAB i de l'Institut Federal de Tecnologia de Suïssa

El Centre Especial de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA) de la UAB ha creat un nou sistema capaç d'esterilitzar i estabilitzar líquids mitjançant altes pressions que permet conservar-los llarg temps a temperatura ambient.

El sistema UHPH (*ultra high pressure homogenization*) és aplicable a tot tipus de producte líquid i especialment apropiat per als aliments. És un sistema totalment nou i només comparable amb el sistema UHT (*ultra high temperature*), però amb l'avantatge afegit que, a més d'esterilitzar, minimitza el dany tèrmic al producte i n'afavoreix l'estabilització. Això permet reduir o eliminar els additius que s'hi afegeixen habitualment per conservar-ne les característiques de gust, sabor, textura o olor.

La nova tecnologia consisteix en una combinació d'altres pressions dinàmiques i homogeneïtzació que permet que els aliments es conservin a temperatura ambient entre sis i nou mesos mantenint



Una de les màquines prototip desenvolupades al CERPTA amb el sistema UHPH.

les propietats nutricionals del producte fresc.

El sistema protegeix, a més, els components bioactius dels aliments, com les vitamines o els àcids grassos poliinsaturats, mitjançant un procés d'encapsulació que augmenta la seva resistència davant factors que podrien alterar-los.

Per comercialitzar-lo, el CERPTA i la UAB han creat Ypsicon, una nova empresa derivada de base tecnològica, i ja han sol·licitat la patent de la nova tecnologia. La comercialització dels equips, amb capacitat per processar quinze i cent litres per hora de producció, ja s'ha iniciat.

## Seqüencien part de l'ADN d'un neandertal trobat a Catalunya

Un grup d'investigadors, entre els qual hi ha la professora d'Antropologia Física de la UAB Eulàlia Subirà, ha aconseguit seqüenciar per primer cop part de l'ADN d'un neandertal trobat a Catalunya. Liderats per arqueòlegs de la Universitat de Barcelona, han determinat 52 parells de bases de la seqüència genètica de l'anomenada mandíbula de Sitges, descoberta a la cova del Gegant de Sitges.

El fragment d'ADN analitzat presenta les característiques genètiques comunes a altres fòssils de neandertal trobats en diversos indrets. Els investigadors creuen que aquests estudis d'ADN poden ser útils en el futur per estudiar i classificar restes de fòssils, sobretot quan

no se'n conservin les parts necessàries per fer-ne anàlisis anatòmiques que permetin classificar-les i datar-les. A més, poden contribuir a estudis posteriors sobre els processos evolutius de les poblacions neandertals mitjançant la comparació amb més restes de diversos indrets geogràfics de les quals s'hagi seqüenciat l'ADN.

La mandíbula de Sitges es va trobar l'any 2005 a l'Arxiu Històric de la localitat. És un fòssil de 52.300 anys d'antiguitat i correspondria al neandertal més modern trobat fins ara a Catalunya.

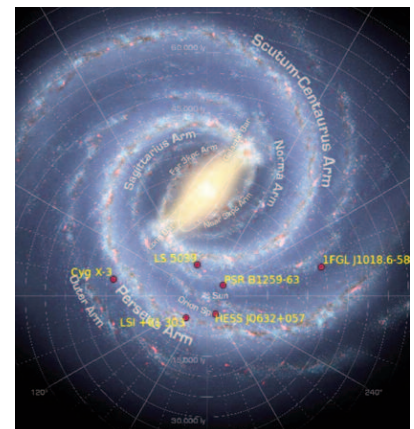
Els resultats de la recerca s'han publicat a la revista *Vertebrate Paleobiology and Paleoanthropology*.

## Noves descobertes de l'Institut de Ciències de l'Espai

Investigadors de l'Institut de Ciències de l'Espai (CSIC-IEEC), amb seu a la UAB, han participat en dues descobertes destacades en l'àmbit de l'astrofísica. D'una banda, els científics Pau Frau i Josep Miquel Girart han descobert un embrió estel·lar fallit que no formarà estrelles al seu interior. La troballa és fruit d'un estudi en detall de la nebulosa de la Pipa, a la constel·lació d'Ofiuco. L'objecte és visible a simple vista com una taca negra en forma de pipa sobre el fons brillant d'estrelles cap al centre de la nostra galàxia.

La nebulosa conté més d'un centenar de nuclis densos moleculars però molt poques estrelles en formació. Mitjançant les dades del radiotelescopi de l'IRAM (Institut de Radioastronomia Mil·limètrica), a Sierra Nevada, els científics han aconseguit classificar l'estat evolutiu dels nuclis en funció de la seva composició química, una recerca publicada a *Astronomy & Astrophysics*.

En un altre estudi, publicat a *Science*, s'ha descobert un nou sistema binari de fonts de raigs gamma als voltants del centre galàctic. Es tracta d'una col·laboració internacional amb la participació dels científics de l'Institut de Ciències de l'Espai Andrea Caliandro, Daniela Hadasch i Diego Torres. Les observacions amb el telescopi de gran àrea Fermi-LAT, col·lectades durant més de dos anys, i l'aplicació d'un algorisme matemàtic, han permès descobrir aquest sistema binari entre més de 1.400 fonts que emetien en altes energies. Fins ara, s'havien descobert set sistemes binaris, dels quals només es coneixen les característiques de l'estrella de la seqüència principal, però no les de l'objecte compacte.



## BREUS

## L'escalfament global afecta els ecosistemes

En els darrers vint anys, l'escalfament global ha desplaçat les temperatures mitjanes a Europa uns 250 km cap al nord. Per adaptar-se a les noves condicions, ocells i papallones han seguit aquest desplaçament, però no de manera suficient. Un estudi del CREAM (Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals) publicat a *Nature Climate Change* mostra que només ho han fet 37 km els ocells i 114 km les papallones. Aquest decalatge, que els científics anomenen «deute climàtic», podria tenir conseqüències molt greus per al funcionament dels ecosistemes perquè moltes comunitats d'ocells i papallones que abans conviuen en un mateix hàbitat ara ja no coincideixen.

## Identifiquen un nou gen supressor de tumors colorectals

El Grup del CIBBIM-Nanomedicina-Oncologia Molecular, del Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR), ha identificat el rol d'un gen (MYO1A) en l'aparició del càncer colorectal. El gen és capaç de modificar la supervivència dels pacients i d'actuar com a factor pronòstic. Els pacients amb nivells baixos de la proteïna MYO1A tenen una supervivència menor, inferior a un any, en comparació amb pacients amb nivells alts de MYO1A en el seu tumor, amb supervivències superiors als nou anys. Els resultats d'aquest estudi del VHIR s'ha publicat a la revista *Proceedings of the National Academy of Science* (PNAS).

## Plantes ornamentals potencialment tòxiques

La mèlia (*Melia azedarach*) és un arbre comú a la Mediterrània. Es tracta d'una planta típicament ornamental que presenta, en fruits, fulles, escorça o arrels, diversos principis químics biològicament actius tant d'interès farmacològic com també plaguicida, que actualment s'estan investigant. Aquests principis poden resultar tòxics a partir de certes dosis o en determinades circumstàncies, la qual cosa converteix la mèlia en un vegetal potencialment perillós. Malgrat això, no existeix cap legislació a Espanya que indiqui què es pot plantar i què no als llocs públics. Per aquesta raó, els investigadors Raimon Guitart i Núria Giménez, del Departament de Farmacologia, de Terapèutica i de Toxicologia de la UAB, alerten que, a més a més dels criteris ornamentals, caldria tenir en compte els de toxicitat.

## Recerca sobre l'envelliment cel·lular

➤ La recerca, publicada a *Journal of Molecular Biology*, l'han liderada investigadors de la UAB

Un grup d'investigadors liderats per l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina (IBB) de la UAB ha aconseguit quantificar de manera precisa l'efecte de l'agregació de proteïnes sobre l'envelliment cel·lular utilitzant com a model el bacteri *Escherichia coli* i la molècula desencadenant de l'Alzheimer, i han demostrat que aquest impacte es pot predir amb antelació. L'agregació de proteïnes està relacionada amb nombroses malalties, com ara les neurodegeneratives.

Tot i que està àmpliament acceptat que el mal plegament i l'agregació de proteïnes redueixen la capacitat de supervivència i reproducció cel·lular, el dany causat no s'havia pogut mesurar experimentalment de manera acurada fins a

aquest treball. La recerca, publicada recentment al *Journal of Molecular Biology*, proporciona un sistema molt fiable per modelar i quantificar l'efecte de l'agregació proteica sobre la viabilitat, la divisió i l'envelliment de les cèl·lules, i té implicacions per entendre l'evolució natural de les proteïnes.

Els resultats obtinguts han de permetre desenvolupar aproximacions computacionals per predir l'efecte de l'agregació sobre l'envelliment cel·lular, i cercar molècules que actuïn com les xaperones naturals, unes proteïnes també presents en el humans, que els investigadors han vist que en el bacteri redueixen aquest impacte.

A més dels investigadors de l'IBB i del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la UAB, han participat en la recerca científics de la Unitat de Biofísica del CSIC-UPV, la Universitat del País Basc, l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya i el Centre de Recerca en Salut Internacional de Barcelona.



Estructura del pèptid desencadenant de l'Alzheimer sobre un fons dels bacteris en què s'ha fet la recerca.

## Llum verda a l'ICN2, que s'ubicarà al campus

La Generalitat i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) han acordat unificar els centres de recerca en nanociència que aquests dos organismes tenen a Catalunya per reforçar la investigació en aquest àmbit. Aquesta fusió serà possible gràcies al conveni firmat entre el Departament d'Economia i Coneixement, el CSIC i la UAB. L'ICN2 s'ubicarà en un edifici nou al campus de la Universitat. L'acord possibilitarà la incorporació del CSIC al Patronat de l'Institut Català de Nanotecnologia—centre participat fins ara per la Generalitat i la UAB—i es reforçaran, així, els lligams i la col·la-

boració que totes dues institucions mantenen des de l'any 2006. El conveni soldarà aquests vincles amb la creació d'un únic centre de recerca, l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia-ICN2, que integrarà els millors grups de recerca de les dues institucions.

El nou centre s'ubicarà al campus de la UAB, en un edifici inaugurat recentment i dotat amb unes magnífiques condicions per a la recerca. L'ICN2 adoptarà el model de governança dels centres de recerca CERCA, fet que garantirà flexibilitat en la gestió i un millor aprofitament dels recursos públics.

## COMUNITAT

## La intranet de la Universitat Autònoma es renova

### Un canvi fonamental ha estat el sistema de navegació



Es tracta d'una versió molt més versàtil i fàcil d'utilitzar, que incorpora noves funcionalitats

El mes de gener va entrar en funcionament una nova versió de la intranet de la Universitat. Es tracta d'una versió molt més versàtil i fàcil d'utilitzar, i que ha incorporat noves funcionalitats a disposició de la comunitat universitària, com ara la consulta del correu electrònic, nous espais d'informació o un cercador.

Un canvi fonamental ha estat el sistema de navegació: a cada secció hi ha un menú vertical que segueix el mateix esquema que el del web extern de la Universitat.

#### EL CANVI DEL DISSENY

El segon canvi important ha estat el disseny, que s'ha ampliat fins a 1.280 píxels per tal d'encabir-hi més continguts. Per veure l'aplicació en pantalla completa, s'ha de tenir configurat l'ordinador amb aquesta amplada. L'objectiu d'aquests canvis ha estat facilitar als usuaris la manera d'accedir a la informació que necessiten «en menys clics» i, per tant, amb més rapidesa.

Finalment, la nova intranet també incorpora un cercador, ubicat a la part superior dreta. Aquest cercador ofereix els resultats de manera global però també classificant en diferents categories.

Els canvis a la intranet tindran una segona fase en la qual es treballarà per ampliar la informació que ofereixen les capses del Campus Virtual, per simplificar el procés de validació a les aplicacions, per ampliar alguns apartats, per incorporar noves funcionalitats al cercador i perquè els usuaris puguin crear el seu espai personal a la intranet, com també adaptar-la a les seves necessitats informatives tancant les capses que no els interessin.

## Torna el cicle de representacions Artefacte a la sala de teatre

El cicle de representacions artístiques Artefacte ha tornat a la sala de teatre de l'Edifici d'Estudiants-ETC (plaça Cívica). Es va iniciar el 9 de febrer i acabarà el 8 de març. Com cada any, portarà propostes de teatre, dansa i música d'estil contemporani de grups professionals a les quals es podrà assistir gratuïtament. Com a novetat, els artistes convidats realitzaran una «residència de treball» a la sala de teatre de la UAB durant les dues setmanes prèvies a

la funció. Així, les representacions no tindran una posada en escena convencional, sinó fruit del procés creatiu endegat els dies anteriors.

L'obra de teatre *Dos tristes tigres* (dirigida per Robert Torres i interpretada per Ferran Lahoz i Ferran Castells) ha estat el punt de sortida. Durant la «residència de treball», l'equip s'ha centrat en els aspectes tècnics de la funció, especialment la il·luminació. La segona actuació, una sorprenent «con-

ferència performàtica», es va fer el 23 de febrer. *Diàleg entre la teoria i la pràctica de la performance* és una col·laboració entre Mercedes Boronat, artista especialitzada en les arts en moviment, i Clara Laguarda, crítica i teòrica especialitzada en el seu àmbit. El cicle clou el 8 de març amb l'actuació del grup musical Taima Tesao, impulsat per Laura Guiteras i Toni Xuclà, que combina idiomes, estils, cultures, arts visuals i el llenguatge de signes.

## La neu va emblanquinar el campus el 2 de febrer



El dijous 2 de febrer, es va produir una nevada a tot Catalunya que va afectar el campus de Bellaterra, com també el de Sabadell i la ciutat de Badalona. Aquest fet va provocar l'aturada de l'activitat a la Universitat partir de les 10.30 h del matí. A Bellaterra, la neu ens va deixar imatges ben diferents de les que solem veure.

## La UAB presenta els espais infoaccessibles del campus de Bellaterra

La UAB va presentar, el 19 de gener, els seus espais infoaccessibles a representants de l'ONCE i de les Nacions Unides, coincidint amb una reunió del Focus Group of Audiovisual Media Accessibility, un dels grups de recerca de la Unió Internacional de Telecomunicacions, agència de l'ONU per a les tecnologies de la informació i la comunicació. A la reunió, també s'hi va presentar el Pla per a la Discapacitat de la UAB i les diferents actuacions que es duen a terme a la Universitat per atendre els estudiants amb diversitat funcional.

Van intervenir-hi María José Recoder, vicerectora de Relacions Institucionals i Comunicació; Peter Looms, president del Comitè d'Estandardització de l'Accessibilitat de l'ONU; David Zanoletty, cap d'Accessibilitat a la Tecnologia i R + D de la Fundació ONCE; Enric Botí, president del Consell Territorial de l'ONCE a Catalunya; Carolina Gala, directora de l'Observatori per a la Igualtat, que va presentar el Pla per a la Discapacitat de la UAB; el vicerector de Transferència Social i Cultural,



D'esquerra a dreta, David Zanoletty i Enric Botí, de l'ONCE, en la seva visita a la UAB.

Bonaventura Bassegoda, que va explicar el Pla d'Atenció a l'Estudiant Discapacitat; i Manel Ebri, delegat de la Gerència per a la Infoaccessibilitat, que va parlar del projecte dut a terme als auditoris del campus.

Després es va fer una visita guiada a les sales d'actes infoaccessibles del Rectorat, de la Facultat de Ciències de la Comunicació i de la Facultat de Traducció i d'Interpretació. També es va fer una demostració de cinema infoaccessible a l'Edifici d'Estudiants i, finalment, es van mostrar les cabines d'autoaprenentatge adaptades de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.

### BREUS

#### Test genèric per encertar-la amb els fàrmacs antidepressius

AB Biotics, empresa derivada de la UAB de l'àmbit de la biotecnologia, ha presentat un test que permet als metges identificar quin tractament serà el més efectiu i segur per a un pacient amb depressió, segons les característiques del seu ADN extret de la saliva. No tots els pacients responen igual al tractament d'aquest trastorn, perquè la resposta als fàrmacs pot estar condicionada fins a un 85 % per factors genètics. En aquest sentit, el nou test analitza la predisposició del pacient a respondre als principis actius més utilitzats en el tractament de la depressió. Aquesta informació permet seleccionar amb més seguretat quin fàrmac ha de prendre i en quines dosis, en funció de les seves característiques genètiques. Segons l'empresa, així es redueix el risc d'efectes secundaris, principal causa d'abandó de la medicació en psiquiatria. S'estima que el 10 % dels pacients amb depressió tenen problemes amb la seva medicació actual. El nou sistema d'anàlisi és útil tant per identificar el primer tractament per als pacients que acaben de ser diagnosticats, com per als que necessiten canviar-lo.

## Estudi de les condicions de promoció de les dones del PAS

➤ L'Observatori per a la Igualtat de la UAB detecta diferències substancials en la trajectòria d'homes i dones

L'Observatori per a la Igualtat de la Universitat Autònoma de Barcelona ha fet un estudi diagnòstic de «Les condicions de promoció de les dones del PAS de la UAB», col·lectiu que representa el 76 % del PAS funcionari i el 51 % del PAS laboral. La finalitat ha estat detectar els factors que incideixen i tenen més pes en la promoció del PAS. La participació en aquest estudi ha estat de 533 persones, xifra que representa el 21,4 % del PAS de la UAB.

Els resultats assenyalen que, a les categories més altes, les dones tenen una presència menor que en la proporció general corresponent a cada règim jurídic. Les principals dificultats de les dones sembla, per tant, que se situen en la promoció cap a categories de direcció.

Segons l'estudi, les diferències que s'observen en les trajectòries de dones i homes estableixen com a determinants els factors següents: les responsabilitats familiars, les condicions d'accés (la posició i edat), el nivell educatiu, la formació i l'orientació professional dels individus, i les aspiracions i expectatives professionals.

Pel que fa a les responsabilitats familiars, l'estudi ha detectat que les treballadores que s'ocupen principalment de les tasques de la llar són les que menys es promociónen a les categories de direcció (2,9 %), i la majoria ocupen categories d'administrativa o equivalent (45,7 %). Per contra, les dones que externalitzen aquesta activitat o la comparteixen uniformement, presenten més probabilitats d'ocupar posicions de direcció (el 38,5 % i el 26,9 %, respectivament).

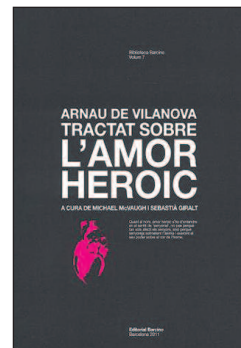
Pel que fa al nivell educatiu, la major part dels homes amb llicenciatura ocupen un càrrec de direcció (58,6 %), mentre que les dones d'aquest mateix grup representen el 33,3 %. Es detecta que els homes (31,8 %) fan més màsters i post-graus en relació amb les dones (22,8 %).

L'estudi mostra que les aspiracions dels homes són més ambiciosos que les de les dones. Així, mentre que el 24,3 % de les treballadores voldria arribar a les posicions de tècniques del grup 1 i l'escala A, en el cas dels homes és el 40,7 %, la qual cosa manifesta que els agradaria ocupar aquestes categories. El fet que els homes mostrin més interès per les categories de direcció que les dones podria explicar, en part, les diferències que hi ha en la distribució per sexe d'aquestes categories, on les dones (47,2 %) estan molt per sota del que els correspondria segons el seu pes en la totalitat del PAS (69,6 %).

## S'exposa «¿El mundo feliz de la dictadura?»

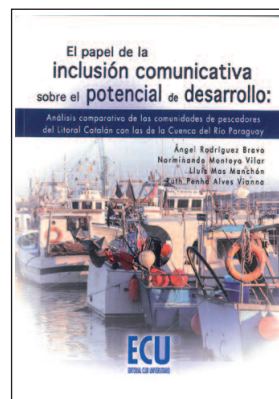


El 14 de febrer es va presentar l'exposició «¿El mundo feliz de la dictadura? Poder político y vida cotidiana en la RDA», al vestíbul del Teatre de la UAB (plaça Cívica). A l'acte, va ser-hi present Thietmar Bachmann, cònsol adjunt d'Alemanya a Barcelona. La mostra recull fotografies de Harald Schmitt, corresposal de la revista *Stern* entre 1977 i 1983, i es podrà visitar fins al 26 de març.



**TRACTAT SOBRE L'AMOR HEROIC.** Arnau de Vilanova. Barcelona: Barcino, 2011.

Aquest *Tractat sobre l'amor heroic*, del qual s'ofereix la traducció catalana acarada amb el text original, és el primer tractat llatí dedicat exclusivament a l'*amor hereos* de què es té constància. Aquesta denominació científica remet a la malaltia d'amor, a la passió amorosa, de què parlen els poetes medievals. Arnau explica els patiments dels enamorats d'acord amb les teories mèdiques de l'època i proposa alguns remeis per a aquesta afecció, que es considerava potencialment mortal.



**EL PAPEL DE LA INCLUSIÓN COMUNICATIVA SOBRE EL POTENCIAL DEL DESARROLLO.** Á. Rodríguez Bravo, N. Montoya Vilar, L. Mas Manchón, R. Penha Alves Vianna. Alacant: ECU, 2010.

En el llibre, els autors -entre els quals hi ha els professors de la UAB, Àngel Rodríguez i Norminanda Montoya-, apliquen l'estudi de cas per analitzar la situació d'inclusió-exclusió comunicativa de dues comunitats de pescadors ben allunyades l'una de l'altra, però amb problemes molt similars: una situada al Brasil i l'altra, a Vilanova i la Geltrú. Ambdues viuen una crisi econòmica per l'esgotament dels recursos pesquers. El llibre analitza i estudia el cas des del punt de vista econòmic, social i comunicatiu.

## «Si no invertim més en recerca, la recessió serà encara més gran»

ANTONIO ZAMORA



## Ellis Rubinstein

Ellis Rubinstein, graduat en literatura anglesa a la Universitat de Califòrnia, presideix actualment l'Acadèmia de Ciències de Nova York. Va ser editor, entre d'altres, de les revistes *Newsweek*, *Science 86*, *IEEE Spectrum* i *The Scientist*. Com a editor en cap de *Science*, càrrec que va ocupar de 1993 a 2002, va internacionalitzar la secció de notícies i va ser pioner en l'edició en línia de la revista. La seva tasca com a periodista ha estat guardonada amb el National Magazine Award, el premi de la indústria editorial dels EUA equivalent al Pulitzer. Ha estat membre del Fòrum Econòmic Mundial, és assessor de diversos governs i té una visió de la ciència general, de com s'ha d'innovar i de com s'ha de potenciar i difondre la recerca. Rubinstein va visitar la UAB convidat pel BIOclusterUAB, on va donar la seva visió del nostre sistema de ciència i tecnologia.

### ➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb el president de l'Acadèmia de Ciències de Nova York

#### Com afecta l'ús de les xarxes socials a la comunicació científica?

Els lectors joves consulten les revistes en línia per mitjà de les xarxes socials, amb algoritmes que els fan arribar només a allò que volen veure, informació del seu propi camp. Això fa que, sense l'experiència de fullejar una revista de paper, es perdin coses que poden ser extraordinàries. També hi ha una part positiva: la ciència pot moure's més ràpidament, ja no cal esperar les publicacions tradicionals i les idees poden proliferar arreu del món.

#### Anem cap a un model d'accés lliure o sobreviurà el model tradicional?

Quan era editor de *Science* em preocupava el fet que, si el model d'accés lliure

esdevenia la norma, les societats científiques que publiquen les revistes no podrien guanyar prou diners i serien incapaces d'adaptar-se als nous reptes. Però sembla que les revistes PLoS (d'accés lliure) sobreviuen bé sense ajuts econòmics. Si això és veritat, potser serà possible que una nova forma de publicació oberta pugui sobreviure. Crec que és bo que l'accés lliure porti més informació a la gent, però sóc escèptic sobre si es tracta de l'únic model possible per al futur.

#### Com veu les retallades en els pressupostos per a recerca que s'apliquen aquí?

Estic a favor de macroeconomistes com Jeffrey Sachs, premi Nobel, o Joseph Stiglitz. En aquest tipus de crisi financera, és important invertir més diners en recerca, fins i tot quan això incrementa el deute a curt termini. Si no ho fas així, crees una espiral que porta a una recessió encara més gran. Em preocupa aquesta mena d'obsessió per retallar.

Les retallades són un gran perill. La ciència i la tecnologia són els camins cap al desenvolupament econòmic per a la major part dels països desenvolupats. Però també ens hem d'assegurar que s'estiguin creant llocs de treball, i no només resultats, que potser tindran un retorn d'aquí a vint o trenta anys. Cal un lideratge innovador. Els governs haurien d'incrementar el pressupost, però també gestionar-lo de manera intel·ligent.

#### Com prioritzaria aquestes inversions?

Cal, sobretot, incentivar aliances multilaterals per establir sinèrgies. Els grans desafiaments globals, com el desenvolupament econòmic, el clima, la salut o la reducció de la pobresa, requereixen solucions complexes. També cal ajudar la gent jove, els líders del futur. S'inverteix en grans edificis, en centres biotecnològics, i no es fan les petites inversions en el talent jove. Aquest és, segons la meva opinió, un dels errors més crucials que cometem els governs.

l'autònoma

**UAB**  
Universitat Autònoma  
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:  
Àrea de Comunicació i de PromocióREDACCIÓ: Maria Jesús Delgado,  
Clara Florensa, Miguel Àngel Linares,  
Octavi López, Sònia Perelló,  
Lucas Santos

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora,  
Pierre Caufapé, Jordi Pareto

Febrer de 2012. Núm. 254

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: [www.uab.cat](http://www.uab.cat)UNIVERSITAT AUTÒNOMA  
DE BARCELONAÀrea de Comunicació  
i de Promoció  
Edifici del Rectorat  
08193 Bellaterra  
(Cerdanyola del Vallès)  
Tel. 93 581 13 35  
Fax 93 581 25 46  
[www.uab.cat](http://www.uab.cat)  
[g.premsa@uab.cat](mailto:g.premsa@uab.cat)